

GŁOS ZIEMI BIAŁOSTOCKIEJ

GAZETA REGIONALNA

Wychodzi codziennie oprócz dni poświęconych.

Rok II

Redaktor naczelny: JAN WALEWSKI

Nr. 186 (287)

W PRZEŁOMOWYCH DNIACH 1920 R.

Gromy wojny coraz bardziej zbliżają się ku Warszawie.

Jakto! Wic wojna, rozgrywająca się od dwóch prawie lat, gdzieś hen, na nieznanym kreskach, miała zagrażać bezpośrednio wygodnemu życiu w głębi kraju? Te straszne hordy bolszewickie, o których tyle opowiadali blado i wynędzniali uchodźcy z Rosji, miały spaść na kraj nasz przepiękny, a tak już zniszczony? Coraz straszniejsze wieści obiegają kraj, z każdym dniem, z każdym kilometrem zbliżającym nieprzyjaciela do stolicy, różnowiąca ducha narodu podła, podrywając jednocześnie na frontach żołnierskie serca—punkt wyjścia wszystkich spraw, tyjących się wojny.

Jak kroje długie i szerokie paliny się fulwarki, zaścianki i wieje. Nieprzerwane korowody uciekinierów zatrasowały wszelkie drogi, utrudniając ruchy wojsk własnych.

Tragiczne grotterowskie obrazy z przed niespełna lat 60 ciu wciel ty się nancow w tragiczniejsze jeszcze życie. Nie pomagają lokalne zwojska, heroiczne wprost wysiłki poszczególnych pułków i dywizji.

Naczelnny Wódz Polski mówi o tym okresie, że pod nawalą katastrof serca żołnierskie miękkie, a nastroj w kraju był zwas unem kleski.

Linja obronna Bugu, którą osiągnęły armje polskie w swym odwrocie w pierwszych dniach sierpnia była ostatnią naturalną linią obronną przed stolicą. Mała być ona w myśli koncepcji Naczelnego Wodza wykorzystana dla ostatecznego zatrzymania nieprzyjaciela oraz dla wykonania przeciwnatarcia. Niestety jednak, 1 sierpnia padł Brześć, 4 armja rosyjska w dążeniu przez oskrzydlenie lewego skrzydła polskiego—1 armji—jednocześnie prawie zajęła Łomżę posuwając się zwycięsko między granicą pruską i Narwią. Wobec takiej sytuacji należało spodziewać się wroga pod murami stolicy z godziny na godzinę.

Stratę domośli już poddali Warszawę. Mnóstwo opywateli w panice opuszczalo mury stolicy—panowała depresja, niewiara, tchórzostwo. Niejedne zbrodnicze usta wymawialy straszne słowa: „Finiś Polonie”. Za cenę honoru i godności narodu podejmowała się zagranica pośrednictwa między nami i Rosją.

Niewiele pracowało dalej wytrwale z wiarą w ostateczne zwycięstwo. Mimo niepowodzeń na froncie Naczelnny Wódz mobilizował nowe roczniki, wrzala praca organizacyjna. Poruszyło się sumienie obywateli—wstępowano masowo do wojska. Armja polska osiąga imponującą liczbę miliona żołnierzy. Naczelnny Wódz, którego pomysły nie mogły być zrealizowane nad Bugiem, decyduje się na inne ostateczne rozwiązanie.

Nadeszła owa pamiętna noc z 5 na 6 sierpnia, która miała pozostać na wieki w pamięci Narodu Polskiego i złotemi zgłoskami zapisać się na kartach historii i jej Wodza Naczelnego. Nocy tej, na podstawie ścisłych obliczeń mógł wócić nieprzyjaciela, zdecydował Naczelnny Wódz wykonać dalszy planowy już odwrot na Wisłę i Wieprz, skądinąd niezwykle potężne zgrupowanie nad Wieprzem i taranem tym uderzyć na lewe skrzydło, naszerujacą pod Warszawę nawaly moskiewskiej.

Położenie strategiczne i polityczne pozwoliło Naczelnemu Wodzowi wzmocnić front północny w myśl zdecydowanego manewru kosztem jednostek frontu południowego. To też do dnia 12 sierpnia od Brodnicy na Pomorzu, poprzez Toruń wzdłuż Wisły do Dębina z wysunięciem i rzyćółka przed Warszawę i 5 armji nad Wkrę, skupiają się i 2 armja. Nad Wieprzem zaś, przeznaczona do ostatej rozgrywki, staje w rejonie Dębina armja 4-ta i 3-cia na jej prawem skrzydle.

Zaślepiony dotychczasowem powodzeniem nieprzyjaciela prowadził dalszy swój główny wysiłek trzema armjami na Warszawę, wysyłając swoją IV armję na północ dla forsowania Wisły manewrem pas-kiewiczowskim, osłaniając się od linii Wieprza słabą Grupą Mozyrską. Rosjanie nacierają na Włocławek i Nieszawę; natarcie bezpośrednie na Warszawę zatrzymuje się o pierś jej obrońców.

Nastaje 15 sierpnia, dzień decyzji Naczelnego Wodza, który ze świtem dnia

następnego rozpoczyna zamierzony manewr.

W mglisty poranek dnia 16 sierpnia wyrusza grupa manewrowa, składająca się z 5 dywizji piechoty i brygady kawalerji, rozciągnięta między Wisłą i Bugiem wprost na północ. Nastój w szeregach podniosły—żołnierze zachęceni, że znów może iść naprzód i bić wroga. Rozumie każdy, że bitwa dzisiejsza, to bitwa o Wolność, o Niepodległość, o Honor Narodu, o sens bytu i życia. W szeregach odradza się wiara w zwycięstwo.

Jeszcze mgły nie uniosły się nad pola i łąki, jeszcze słońce ukosne promienie posyłało na ziemię, a już tu i tam trąkotły karabiny maszynowe, warczały platformy i pociski artyleryjskie ryły pośką ziemię.

Coraz silniej grzmiała bitwa, coraz potężniej fala polska parła ku północy. Pamiętny to dzień, pamiętny i niezapomniany przynigdy przez tych wswstkich, którym w dniu tym dane było krwawo pracować dla Polski.

Poludnie, słońce nieślimosiernie praży,

żołnierze pokryci kurzem, zmęczeni, do-bywają ostatka sił, aby iść — przed naprzód. Lasek za laskiem, wzgórze za wzgórzem, wieś za wsią wpada w ręce żołnierskie. Do wojsk walczących dołączają się wieśniacy—tu stary chłop prowadzi paru wziętych przez siebie moskali, ówdzie młoda dziewczucha wiejska, oklep na koniu, trzymając widły w garści, pogania paru mongolów.

W pierwszej dobie zwycięskiej ofensywy z nad Wieprza dokonywują oddziały olbrzymich wysiłków marszowych, osiąga-

jąc w dniu 17 sierpnia, ogólną linię kole Warszawa—Siedlce i łączą się w Mińku Mazowieckim ze zwycięskimi oddziałami, działającymi z pod Warszawy. Jeszcze parę wysiłków w dniach następnych i armje rosyjskie, zdążające w triumfalnym pochodzie „Na Arszawę”, istnieć przestają. Kto nie uszedł na wschód lub do Prus, poległ lub masowo trafił do niewoli. Nie-skończona ilość broni i materiału wojennego trafiły w ręce Polaków. Armje IV, XV, III i XVI zostały wykreślone ze stanu wojska rosyjskiego. W ciągu niespełna tygodnia walk przekreślono dwumiesięczne zwycięstwa rosyjskie, a wartość naszego żołnierza dla dalszych walk wzrosła stokrotnie.

Dziś mija 11 lat od owych zmagani o Wolność Ojczyzny.

Dzień 15 sierpnia, dzień poprzedzający zwycięską ofensywę, jest drogą rocznicą dla żołnierza, albowiem w dniu tym dowódł swej wielkiej wartości moralnej i wiary zwycięskiej, którą potrafił zaszcze-pić całemu społeczeństwu.

A Polska cała jak długa i szeroka niech odda hołd Temu, którego wola przemożna, talent Wodza i geniusz doprowadziły do ostatecznego wywalczenia Niepodległości naszej, do wskrzeszenia od setek lat zapomnianych tradycji Grunwaldu, Wiednia i Kirholmu.

Dziesiąta rocznica wstąpienia na tron Aleksandra I.



16 sierpnia r. o. obchodzi bardzo uroczyste cała Jugosławia jubileusz 10-cia wstąpienia na tron króla Aleksandra I. Na fotografii jugosłowiański król Aleksander I z następcą tronu księciem Piotrem.

Straszna katastrofa budowlana w Lyonie

LYON, 14.8. Przyczynny wybuchu, który spowodował zawalenie się domu, nie są dotychczas znane. Istnieje przypuszczenie, że przyczyną katastrofy był wy-burk gazów śmietnych. Z pod gruzów wydobyto kilkadziesiąt osób, z których 15 odwieziono do szpitala, oraz 5 trupów. Poł gruzami znajdują się jeszcze ciała zabitych.

Dom sąsiedni częściowo runął. Szczątki domu skutkiem wybuchu rozleciały się w promieniu 500 m., rozbijając szyby w sąsiednich budynkach i czyniąc znaczne szkody. Na początku z pod gruzów słychać było krzyki i jęki ofiar, które jednak wkrótce ustały, co nasuwa przypuszczenie że pod gruzami znajdują się już jedynie zabici. W mieście panuje silne wzburzenie. W pobliżu miejsca katastrofy gromadzą się tłumy publiczności.

Na odcinku politycznym Domysły, pogłoski i plotki

WARSZAWA, 14.8. Powiód z Dru- | kienik p. Marszałka Piłsudskiego, który

Ośrodek Wychowania Fizycznego Kobiet



Wiąz od A. Jordanowskiej o 1 paru miesięcy. Funkcjonuje w godzinach popołudniowych „Ośrodek Aktywności Fizycznej Kobiet”. W środku tym na pięknych boiskach trawia łąki, dwa razy tygod-niowo uprawiają sporty i gry sportowe. Nowotworzony „ośrodek” jest wielkiem dobro-dziejstwem dla świata kobiet pracujących.

wyjechał jedynie na dwudniowy pobyt, wywołał przeróżne domysły i zrodził mniej lub więcej sensacyjne wnioski.

Tymczasem sensacje polityczne, tak stumnie zapowiedziane przez prasę opo-zycyjną nie nastąpiły.

Na wywołaty również żadnych od-dźwięków pogłoski o zwolnieniu nadzwyczajnej sesji ustawodawczej. Jak slychać, w tej sprawie nie zapadał jeszcze żadna decyzja i jest rzeczą wątpliwą, czy wogóle taka sesja będzie zwolniona. Koła polityczne więc daremnie oczekują na ja kielokwiek sensacje polityczne.

Zgon dyplomaty polskiego w Genewie

GENEWA, 15.8. Zmarł tu honorowy attaché delegacji polskiej do Ligi Narodów, p. Karol Potulicki.

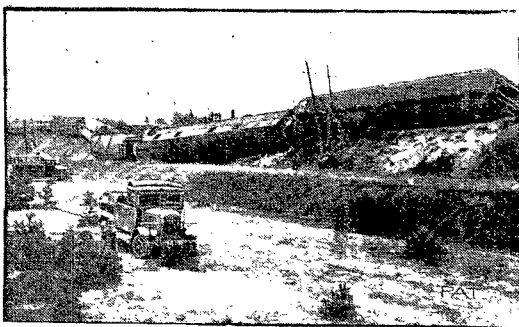
Dwa zamachy bombowe w jednym dniu na pociąg pociąg pociąg na Śląsku

BERLIN. Na Śląsku w okolicach miejscowości Mojszowice usiłowano znów dokonać zamachu na pociąg pociąg pociąg.

row auta. Jedna z tych osób jest niewątpliwie

ta, która kupowała materiały wybuchowe w sklepie w Berlinie przy Friedrichstr.

Zamach nacjonalistów niemieckich na pociąg



Po ukończeniu urzędowego dochodzenia okazało się, że zamach dokonany w dn 8 b.m. na pociąg pociąg pociąg D 43 Bazyła —Frankfurt, Berlin, miał charakter polityczny. Zamachowcy, przypuszczając, że w pociągu tym jedzie kanclerz Bruning, powiszczyli z rzynnu podłożyli na torze granat z elektrycznym zapalnikiem. Wskutek eksplozji granatu 6 wagonów po łągu stoczyły się z nasypu, przy-czem 71 osób zostało ranionych. Ilustracja nasza przedstawia wagony, które spadły z nasypu.

Od redakcji

Z powodu przypadających w dniu 15 i 16 świąt, następny numer ukaże się w dniu 18 b.m.

Posterunkowy Będkowski stanie przed sądem

KATOWICE, 14.8. — Akt oskarżenia przeciwko posterunkowemu Będkowskiemu, zarzucający mu niedbalstwo przy eskortie zbiegłego na dworc w Katowic-

cach komunisty byłego posta Wieczorka, został już wystosowany. Rozprawa odbędzie się w najbliższych dniach.

Minister Sokal przybył do Warszawy

WARSZAWA, 14.8. Przybył do Warszawy przedstawiciel Rzeczypospolitej Polskiej przy Lidze Narodów, min. Sokal.

B. król Alfons XIII zwiedził Gdynię

GDYNIA, 14.8. Wczoraj po południu całe miasto poruszone zostało wiadomością, że był król hiszpański, Alfons XIII, bawi w Gdyni.

Wiadomość ta okazała się prawdziwą. Oto o godz. 3 popoł. ekskról Alfons przybył do Gdyni samochodem z Sopot i zgłoszwszy się do kapitanatu, prosił o

pozwolenie zwiedzenia portu. Przedstawiciele władz morskich towarzyszyli eks-królowi podczas zwiedzania portu i urządzeń portowych, poczem Alfons XIII, objechawszy jeszcze miasto, udał się z powrotem do Gdańska, skąd odpłynął na statku w kierunku brzegów szwedzkich.

Silne lotnictwo, to silna Polska!

Apel Nauczycielstwa Szkół Powszechnych

Do najbardziej ciężkich prac umysłowych należy praca nauczycielska szkoły powszechnej—to też nie dziwną jest rzeczą, że bardzo wielka ilość nauczycielstwa w młodym jeszcze wieku umiera na gruźlicę, gdyż zmuszona jest pracować ponad swoje siły w warunkach nieraz bardzo niehygienicznych i w obecnych czasach materialnie mało płatnych.

Logicznie rzecz biorąc — zdawałoby się, że społeczeństwo powinno zrozumieć ciężkie warunki bytu nauczycieli i znaczenie pracy oświatowej szkoły, lecz niestety tak nie jest, na co mamy liczne przykłady z życia codziennego, które mówią same za siebie.

W powiecie Wysokie-Mazowieckie jest gmina Piszczaty, która dotychczas nie wypłacała i nauczycielom należnego dodatku mieszkaniowego w kwocie 10:00 zł 05 gr. za miesiące kwiecień, maj, czerwiec, lipiec i sierpień b. r.

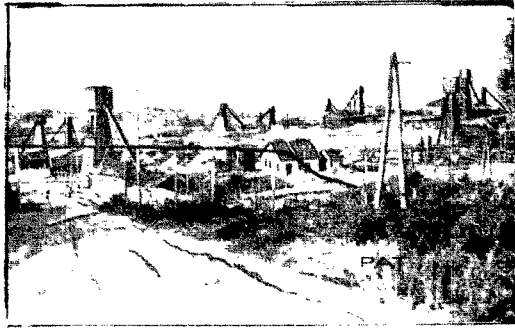
Zaznaczamy, że inspektor Szkolny zrobił wszystko, co było w jego mocy, by nauczycielstwo dodatkowe otrzymało, lecz gmina Piszczaty i starostwo w Wysokim-Mazowieckim na interwencje inspektora Szkolnego i starania nauczycieli pozostały do dziś dnia głuchym.

Podajemy ten fakt na łamach prasy codziennej do wiadomości Pana Wojewody w tej chwili, że Pan Wojewoda wyda polecenie miarodajnym czynnikiem, by

rozporządzenie Pana Prezydenta Państwa w sprawie wypłaty dodatku mieszkaniowego było niezwłocznie wykonane i na przyszłość respektowane.

Ognisko Nauczycielskie w Kobylinie

Skład „Diesle“ czerpią swe siły



Boryslaw (woj. lwowski) jest głównym ogniskiem przemysłu naftowego w Polsce. Pracuje tam nie, sprina 300 otworów wiertniczych, wydobywając z ziemi około 23 tysięcy cystrym ropy naftowej rocznie. Ponadto kwitnie tu produkcja gazu ziemnego, czynne są liczne rafinerie nafty i olejów mineralnych, fabryki narzędzi wiertniczych, wyrobów parafinowych, gazoliny i inne. Zdjęcie przedstawia charakterystyczny widok terenów naftowych w Boryslawie, liczne wieże wiertnicze, mroczniki, kominy i cystrymy.

Premier Laval wyjeżdża do Berlina

PARYZ. Oficjalne zaproszenie ministrów francuskich do Berlina zostało doręczone przez ambasadora von Hoehscha Lavalowi, który przyjął je z zadowoleniem. Premier zastrzegł sobie termin ustalenia wizyty berlińskiej. Laval chce się skomunikować z Briandem, który przebywa w wsi. W kołach politycznych twierdzą, że

Laval przyjmie propozycję niemiecką przybycia do Berlina przed końcem b. m. Koła te zaznaczają, że do Berlina pojedą tylko Laval i Briand, zaś wyjazd ministra finansów Flandina nie nastąpi, ponieważ kontrakt w sprawie nowych kredytów dla Niemiec nie są obecnie przewidywane.

Sytuacja gospodarcza Anglii staje się tragiczna

LONDYN. W sferach rządowych oceniają położenie finansowe Anglii za bardzo ciężkie i wymagające przedsięwzięcia natychmiastowych energicznych środków zaradczych. Celem naradzenia się nad sytuacją zaproszono na wielką konferencję gospodarczą Baldwin, Chamberlaina i Samuelisa, przywrócić przewodniczącym konferencji będzie Mac Don-

ald. Spodziewane jest, że na tej niezwykle ważnej konferencji zapadną uchwały o wprowadzeniu zarządzeń wyatkowych dla ratowania gospodarki Anglii. Spodziewane jest również w przyszłym miesiącu zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia parlamentu, ełam usankcjonowania uchwał powziętych przez konferencję gospodarczą.

W Hiszpanji wybuchł strajk generalny

PARYZ. Według doniesień z Madrytu w Saragossie związki zawodowe proklamowały strajk generalny. Władze dokonały licznych aresztowań i opieczetowały lokal związków zawodowych, znajdujących się pod wpływem żywołów komunistycz-

nych. W kilku punktach miasta miały miejsce starcia demonstrantów z policją. Demonstranci obrzucali kamieniami przelotną policję, która zrobiła użytek z broni palnej. Kilku demonstrantów zostało rannych.

Nieprzestrzeganie przepisów przez ludność utrudnia akcję przeciwpożarową

Wyjaśnienie Prezesa Wojew. Związku Straży Pożarnych

W związku z ukazaniem się w „Głosie“ z dnia 1 b. m. artykułu pod tytułem „Nieuchwytni podpalacze niszczą wsie włościańskie i t. d.“, uprzejmie proszę Wielce Szanownego Pana Redaktora o umieszczenie na łamach swego poczytnego pisma następującego wyjaśnienia:

Z ochotniczymi organizacjami pożarnymi, jako placówkami, opierającymi swą bezinteresowną działalność na wzniosłych zasadach idei altruistycznej, jest obowiązkiem ludności współdziałać w akcji ratowniczej, a nie utrudniać im spełnianie tego doniosłego dla życia gospodarczego Państwa zadania. Objaw powyższy w żadnym społeczeństwie cywilizowanym nie może być przez kompetentne władze tolerowany, czyn zaś tego rodzaju, jako karygodny, winien być bezwzględnie z całą surowością prawa karany. To też już oddawna wydane zostało inspektorom powiatowym P. Z. U. W. i instruktorom pożarnictwa zarządzenie, dotyczące przeprowadzania skrupulatnego badania, w wypadku ujawnienia ze strony ludności jakiegokolwiek wrogiego wystąpienia, przeciwdziałającego prowadzeniu przez ochotnicze straża ogniowe akcji ratowniczej podczas gaszenia pożarów. O ile zebrany w ten sposób materiał rzeczowy wykaze winę popełnienia przez ludność tego przestępstwa, wówczas przesyła się go do Władz Centralnych P.Z.U.W., których zadaniem jest powzięcie decyzji, odnoszącej się do odmówienia, ewent. wstrzymania pogorzelnym wypłaty odszkodowań pogorzelnym do chwili definitywnego ukończenia danej sprawy przez władze sądowe. Co się zaś tyczy akcji przymusowego budowania studzien, to sprawę tę należyćce wyswietlił rozporządzenie porządkowe Pana Wojewody Białostockiego z dnia 1.8.1930 r. (Białostocki Dziennik Wojewódzki Nr. 9 z dnia 8.VIII.1930 r.), w którym wyszczególnione są sposoby zapobiegania pożarom, a między innymi obowiązek, wprawdzie niebudowania studzien, lecz utrzymywania przez właścicieli nieruchomości beczek napełnionych wodą, o ile w pobliżu budynków, t. j. w odległości co najwyżej 30 mtr. niema innego zbiornika wody (rzeka, staw, sadzawka lub inny sztuczny zbiornik).

Za nieprzestrzeganie zaś tych przepisów rozporządzenie porządkowe przewiduje sankcje karne.

Pozatem w celu uzyskania przez ochotniczą straż ogniową w Poświętnem zasiłku, Zarząd tejże straży winien się zwrócić z odnośną prośbą do Okręgowego Związku Straży Pożarnych w W.-Mazowieckim, któremu P.Z.U.W. przydzielił odpowiedni kredyt na kupno niezbędnych narzędzi pożarniczych dla wielu ochotniczych organizacji pożarnych, działających na terenie powiatu.

Ponadto czuję się w obowiązku wyjaśnić, że powiędzenie, jakoby taksatorzy drogo liczyli zgłiszczą, nie odpowiada prawdzie, bowiem sam proces likwidacji pogorzeli, dokonywanych przez inspekcyjne organy P. Z. U. W., polega na odzwierciedleniu szacunku rzeczowej wartości każdej spalonej budowli z uwzględnieniem cen rynkowych materiałów budowlanych i robocizny, obowiązujących w dacie pożaru w danej miejscowości, z cze-

go wynika, że wychodząc jedynie z założenia sumy rzeczywistej wartości spalonej budowli, ustala się wysokość odszkodowania pogorzelnego.

Raczy Szanowny Pan Redaktor przy-

jąć wyrazy głębokiego szacunku i powa-

żania. Inż. R. Ładu, Prezes Woj. Zw. Straży Pożarnych.

Mogła Nieznanego Żołnierza

Kochanemu Księdzu Wiesławowi Majawskiemu.

I.
Zdała od zgiełku, na wschodniej rubieży Szary, nieznaną, jak przydrożne kwiecie, Obronca Polski — dziedzi Chrobrych — leży; A własność Jego: ziemi garść, co gniecie...

Poszedłeś w bój, by uścisk bratni śmierci Dać, jak rykerze z pod Warny, Grochowa; Pozostał ból, co drogich serca wierci I łzami spieczone słowa...

Pamiętasz ojców pomarszczone czoła I wzrok miłosny, co żegna i kona; Dziś Ciebie werbel trwożny nie zawoła, — Spój żołnierzyku! Ojczyzna krwią wkrzeszona!

Spój żołnierzyku! Wolności Pielgrzymie! Na ustach wszystkich Twe nieznanie imię.

II.
Ziemia zdrząła, chce z posad wyskoczyć, W głuchem tętnieniu syk pędzi po polu; Ognia! Dym szary wzrok gniecie i mroczy. Wszystko się zlewa w perspektywę Bolu...

Zdradny kulomiot, jak przygrywka drżąca, Skurczem zeszytnia skołatane serce; Piekielny huk! Za gromem grom! Do końca! Miast astrów, róż — krew szumi w butonierce...

Broń do ataku! Krwią ociekłe karty! A stawka życie. — Któż to zresztą liczył — Broń do ataku! Jak zgłodniałe charty Pędzą naoslep puszczone ze smyczy.

Krwawych lun drga sejsmograf coraz ciszej, Stalowe padły z wyrwieńczenia dłonie; — Pole zniszczenia księżyc w sen kołysze. Słońce jutrzejsze tragicznie zaplonie...

III.
Żołnierzu! — Gdy dzwony nad Polską łkały cmentarne, Z ust Twoich padły te słowa mocarne: ...Ojczyzno wstań! —

Za to, żeś wskazał martwych dziełom błędy, Ześ śmiał powiedzieć: hej, droga nie tędy! Ześ był sztandarem i chlubą Europy — Dziś Tobie kwiaty rzucamy pod stopy. Dziś serc tysięcy z pochwalnym okrzykiem Idą przed wiecznie plonącym pomnikiem Z pieśnią na ustach, co śmierć Tobie dała. W ciszy minutowej gra powietrze: Chwała!

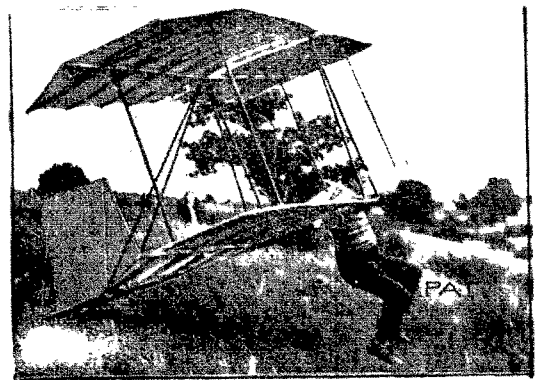
Lecz cóż Ci znaczą martwych brył kolumny, Lampka, co plonie? — Dzisiaj zamieszkas za żywot Twój dumny W serc Panteonie.

Za przeofiarną życia treść, Kielich napełnion goryczą — Serca zakrzyżają: Bohaterom cześć i!

Hipolit Lisowski.

Białostok.

Nowy sport — szkielety lotnicze



W kołach sportowców lotniczych wywołano zjawisko, które można konstruowany przez znanego lotnika Richtera szkielety lotnicze. Aparat ten posiada rozpiętość 9 metrów i wazy 14 kg. Przy pomocy aparatu tego startować można z bardzo małą wagą. Aparat można parzyć latwą i szybko. Złoty. Cena jego wynosi około 400 zł. Budowa aparatu w rodzaju startu może być szkielety.

W Irlandji wybuchły groźne rozruchy

LONDYN. Korespondent „Daily Telegraphu“ donosi z Newbliss w hrabstwie Monagh, że w Irlandji wybuchły rozruchy nad granicą Ulsteru.

Oddział wojska rządowego spotkał się z oddziałem „nieregularnych“ we środku wieców koło Cootehill w pobliżu granicy ulsterkiej.

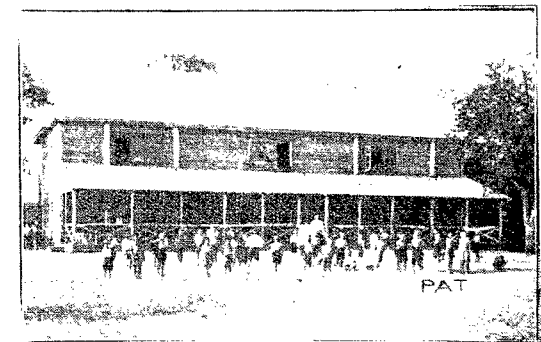
Najbliższa okolica miasta jest otoczona rowami strzeleckimi. Tor kolejowy jest wysadzony w powietrze lub zburzony. przewody telegraficzne i telefoniczne przecięte.

Wczoraj prosilo miasto radjotelegraficznie o pomoc wojskową. Szef gwardji obywatelskiej, generał D'Duffy przybył wczoraj wieczorem na miejsce wypadków.

Przyczyną tego niespodziewanego i dziwnego zajścia była próba demonstracji t. zw. „związku pomarańczowego“.

Z Carvanu wysłano do Cootehill silny oddział wojskowy. Wojsko zamknęło wszystkie wejścia do miasta i nie wpuszcza nikogo. Do starcia dotychczas nie doszło. Aresztowano dziewięciu przywódców republikańskich.

Otwarcie kolonij letnich w Świątkach na Wileńszczyźnie



W Świątkach na Wileńszczyźnie — dawniej posiadłości P. Marszałka Józefa Piłsudskiego otwarto dnia 8 b. m. w obecności p. wojewody wileńskiego, Bezkowicza kolonij letnie dla dzieci. Ilustracja nasza przedstawia widok gmachu kolonij otwartych staraniem Zrzeszenia Komitetów rodzicielskich szkół powszechnych.

Więści z całej Polski

Wykonawca wyroku partyjnego pod kluczem

WILNO. Dochodzenie w sprawie zabójstwa Szoloma Margolicka, który został zamordowany z wyroku partji komunistycznej zostało ukończone. Policji, udało się zatrzymać jednego

ze sprawców morderstwa, niejakiego Markusa Ejhorna, członka K.P.Z.B. Reszta sprawców zbiegła zagranicę, prawdopodobnie do Rosji sowieckiej.

Białystok

SIERPIEN
15
SOBOTA

Dziś: Wnieb. N. M. P.
Jużro: Rocha

Wsch. słońca 4.18.
Zach. słońca 19.2

W obronie siedziby Urzędu Wojewódzkiego

W nadchodzący wtorek, t. j. dnia 18 b. m. w sali Rady Miejskiej odbędzie się posiedzenie Komitetu Obywatelskiego do spraw związanych z projektem zniesienia Województwa Białostockiego.

W posiedzeniu tem, oprócz członków Komitetu, wezmą udział przedstawiciele organizacji społecznych przemysłu, kucnictwa i rzemiosła.

Na zebranie zostali zaproszeni posłowie i senatorowie Województwa Białostockiego.

Zatrzymanie przemytnika

Posterunek P. P. na stacji Białystok zatrzymał onegdaj niejakiego Stolaruka Antoniego, mieszkańca wsi Sudeluje, powiatu wileńsko-trockiego, który nielegalnie przekroczył granicę polsko-niemiecką.

Warsztaty pracy dla inwalidów wojennych

Zarząd Wojewódzki Związku Inwalidów Wojennych chcąc przysiąc z pomocą swym członkom, pozostającym bez zajęcia, zamierza uruchomić warsztaty pracy dla bezrobotnych inwalidów.

W związku z tem Zarząd Wojewódzki przystąpi niebawem do zbierania potrzebnych na ten cel funduszy.

Exzami. y na mierniczych przysięgłych odbędą się w październiku

Tegoroczne jesienne egzaminy na mierniczych przysięgłych dla kandydatów z terenu naszego Województwa odbędą się w Warszawie w miesiącu październiku.

Blizsze szczegóły, jak termin, lokal i godzina rozpoczęcia egzaminu, będą podane każdemu poszczególnemu zgłoszonemu i dopuszczonemu do egzaminu kandydatowi.

Kandydaci, którzy pragną być dopuszczeni do egzaminu w terminie jesennym, w dniu 15 sierpnia 1931 r. należy udokumentowane podanie, oraz pokwitowanie wpłaconej taksy egzaminacyjnej na ręce sekretarza Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie, ul. Chałubińskiego, róg Hożej.

A. BERNBUM

Lekarz dentysta
POWRÓCIŁ

ul. Sienkiewicza Nr. 14, tel. Nr. 6-86

U kobiet w ciąży i młodych matek, stosowanie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” wzmocnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszki. Żądac w aptek. 259-14

KORZYSTAJCIE Z OKAZJI!!!!

Bezpłatny kedyt do 2-eh lat!!!!

Ponieważ jednorazowy wydatek kilkudziesięciu złotych na założenie instalacji elektrycznej w obecnym czasie jest dla wielu Obywateli zbyt uciążliwy, Zarząd Elektrowni Białostockiej wprowadza na czas od 15 lipca do 15 września 1931 r. (przez dwa miesiące) zakładanie instalacji elektrycznej na raty do 24-eh rat miesięcznych.

Kto do dnia 15 września 1931 r. podpisze i złoży deklarację w kłbrejkoj wiek z niżej podanych firm, ten korzysta z 24-ro miesięcznego bezpłatnego kredytu.

Wykaz firm uprawnionych do zakładania instalacji elektrycznych na 24-ry miesięcznych rat bez doliczania za dwuletni kredyt.

Firma Behlser Max	ul. Sienkiewicza	Nr. 18	tel. 11-32
„ Kecher R.	„ „	„ 19	„ 3-20
„ Czumt Józef	„ Kilińskiego	„ 25	„ 7-53
„ Kalwaryjski M.	„ Lipowa	„ 16	„ 8-90
„ Krauze Adolf	„ Kilińskiego	„ 6	„ 3-30
„ Mowszowski L.	„ Lipowa	„ 22	„ 2-14
„ Mowszowski N.	„ Sienkiewicza	„ 28	„ „
„ Offenbach	„ Kupiecka	„ 1	„ „
„ Sapożnik Z.	„ Grunwaldzka	„ 5	„ „

Z poważaniem
Białostockie Towarzystwo Elektryczności
Spółka Akcyjna.

Obchód dziesięciolecia Związku Strzeleckiego

Białystok zorganizował pierwszy oddział na Kresach Wschodnich

Przed społeczeństwem wskrzeszonej Polski stanął cały ogrom zadań na wszystkich odcinkach życia społecznego i państwowego.

Jedną z pierwszych organizacji, która stanęła na wielkim froncie walki o mocarstwowe stanowisko Polski był i jest Zw. Strzelecki.

Zbliża się dzień, w którym minie 10 lat od chwili powstania Białostockiego Oddziału Związku Strzeleckiego, pierwszego oddziału na Kresach.

W związku z tem dnia 17 bm. o go-

dzinie 19 odbędzie się posiedzenie Komitetu, organizującego uroczysty obchód dziesięciolecia istnienia Związku Strzeleckiego.

Fundusze na uruchomienie robót na ulicy Młynowej zostały już przekazane

W związku z onegdajszą uchwałą Magistratu m. Białegostoku o wybrukowaniu ulicy Młynowej, Pan Starosta Grodzki przekazał Magistratowi w dniu wczorajszym 4000 zł. na uruchomienie robót.

Przekazana kwota stanowi część sumy, przewidzianej wogóle na roboty na wymienionej ulicy.

Przy robotach tych zostaną zatrudnieni bezrobotni.

Z cyklu „Szara poezja”

Syreny fabryczne

O świecie

Jękiem ponurym

Zagrały fabryczne syreny

Jedne po drugich, jak ranne, przeciągłe psów wycie

I płyną dźwięki do góry...

Haj, smutna pieśni, robotnicze trony!

Świecą w okienkach błędne ogniki-

Budzi się życie!

Idzie się życie, trud i cierpienie

I walka męśni wśród szarych dni.

Idą już idą, chwyciły się szczyki,

Zamiast mundurów—podarta odzieniu

I miast radości—przeboleśnie tzy...

Idą i idą...

Szary, nieznan i zaklętych cionach ulicy.

Jak cienie—

Z chłabi kawałkiem, butelką herbaty—

To robotnicy!

Idą, gdzie buczą warsztaty,

Idą zdobywać—jedzenie!

Graj syreny, trąba złowieszczą

Przenika, zda się, do kości;

Graj syreny—echo obwieszczą

Tłyną błogosławion Jedności!

Lisowski Hipolit.

DOKTOR M. HALPERN

choroby dziecięce i wewnętrzne

W P O W R Ó C I Ł A

1 przyjmuję chorych od 10 — 12 i 3 — 5

BIAŁYSTOK, Jurowiecka 23. Tel. 6-31

oraz od 1 — 2 p. p. w lecznicy

przy ul. Mazowieckiej Nr. 5. 583-4

Józef CZMUT

Zakłady elektro- i radjo techniczne
Białystok, Kilińskiego Nr. 25 tel 7-54

Uwagze PP. właścicieli samochodów i autobusów!

Specjalna reperacja, przeróbki

przewijanie dynamomaszyn, drogowakazów i starterów samochodowych.

Wypożyczanie akumulatorów, dynamomaszyn i starterów.

Reperacja i ładowanie akumulatorów samochodowych.

Reperacja rowerów i motocykle

UWAGA: Dojazd wjazd z ulicy do warsztatów reperacyjnych

Wykonanie solidne — Ceny niskie

Teatr „PALACE”
Teatr Obchodowy Z. A. S. P. Samorządów Woj. Białostockiego pod kierown. J. KRONOWSKIEGO

W piątek aże 17 sierpnia 1931 r.

„Miłość bez grosza”

Komedia w 3 aktach Stefana Biedrzyńskiego

Bilety od 50 gr. do 2 zł. 70 gr.

Początek o godz. 8.30. Bilety do nabycia w kasie teatru 641-1

Dziś premiera „MODERN” Początek 7, 8, 9, 10, 30
Ceny od 1 zł. urzędniczy 75 gr.

Arcydzieło śpiewno—dźwiękowe „FOXA”

MELODJA SZCZĘŚCIA

Najcudowniejsza para kochanków
Janet GAYNOR Charles FARRELL
Ponadto: aktualności dźwiękowe Foxa

Browar „DOJLIDY”

Jerzego księcia Lubomirskiego
Tel. Nr. 98.

Poleca najlepsze gatunki piwa:
LUKSUSOWE, EKSPORTOWE, MARCOWE,
PIŁZNEŃSKIE I SŁODOWE.

571-10
HURTOWY SKŁAD: ul. Piwna 7. Tel. Nr. 1-58.

SKŁAD FUTER M. J. GONIAŁDZKIEGO

— znajduje się —
przy rogu ul. Sienkiewicza i Żydowskiej (1 piętro)
Skład bogato zaopatrzony wielkim wyborem wszelkiego RODZAJU FUTER. 639

Notatki Druskienickie

Od czego zacząć, jak nie od pogody. Wyraz ten jest u wszystkich na ustach. Jutro była, jest, będzie? Przecież trzeba; że jak dotychczas pogoda dopisuje w zupełności. Słoneczne, gorące dni pozwalały wykorzystywać w całej pełni pobyt w Druskienikach, wprawdzie w ostatnich dniach ranki nie są tak ładne, jak poprzednio i jest trochę chłodniej, lecz pocieszamy się że to przemienie i będziemy znów mieć piękne skwarne dni. Tembardziej, że średnia temperatur, za ostatnich kilkanaście lat wykazuje, że w miesiącu sierpniu jest to najcieplej: Oby tak było. Bo w Druskienikach pogoda to wszystko.

Położone przeziębienie, hojnie obdarzone przez naturę wodą, lasem i piaskami zmieniają Druskieniki swój wygląd w dniu niepogodne. Krajobraz szarzeje. Rozstosowane parzące błaskiem — pokrywa jakby mgła matowa. Smutek wisi w powietrzu.

W sierpniu rozpoczął się faktycznie ostatni sezon, wprawdzie będą tu kuracjusze i we wrześniu, a nawet częściowo może i październiku, lecz będzie ich niewiele. Najwięcej osób przybyło w sierpniu. I chociaż, jak to rok rocznie, słyszy się, że przyjeżdżących coraz mniej, w lepszych pensjonatach niema prawie miejsc. Jednak właściciele pensjonatów narzekają, że tegoroczni letnicy są oszczędniejsi od tych, z lat poprzednich. Więcej wytrącają, mniej pieniądzy. A jeśli weźmiemy pod uwagę, że sezon w tym roku zaczął się znacznie później niż zwykle, to i zarobki tyjących, że nie tak wyrażę, z sezonu, są w tym roku mniejsze.

Ostatni tydzień upłynął pod znakiem Białego Krzyża. W ubiegłą sobotę odbył się na rzecz tej, wysoce pożytecznej organizacji, koncert znanego śpiewaka Sienkiewicza, któremu akompaniował kpt. Szylling, w ostatnią zaś sobotę bal.

Obydwie te imprezy znacznie zasilily fundusze Białego Krzyża, zwłaszcza ostatni bal przysparzając około 400 zł. dochodu. Zabawy Białego Krzyża, mają w Druskienikach ustaloną opinię i cieszą się liczną frekwencją kuracjuszy. Ostatnia zabawa była tradycją tej wierno. To też powstała jaknajmilsze wspomnienia u uczestników.

Posiwiocząc słów parę zabawie Białego Krzyża, należy wspomnieć również i o tych, pracy których bal zawięzacja swe powodzenie. Więc przedewszystkiem o organizatorach zabawy, jak p. Milicerowa, burmistrzostwo Przyborowice, pułk. Biłukowa, p. Stefanowicz-Nawicka, d-rowsa Jakimowiczowa, major Wojciechowski, inż. Jabłoński i inni.

W ostatnich czasach w Druskienikach zaczęto zakładać kolonie letnie dla dzieci. Dale także kolonie uruchomiono w tym roku dla biednych dzieci żydowskich na Pogance.

Istnieje również kolonia dla dzieci kliniki pediatrycznej uniwersytetu Wileńskiego i inne. W najbliższym czasie powstanie tu z inicjatywy Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet ogromna kolonia wypoczynkowa dla dzieci. Prace przygotowawcze już są przeprowadzone. Odpowiednie tereny zostały wydzielone Związkowi przez nadleśnictwo druskienickie. W najbliższych dniach zostanie rozpoczęta budowa kolonii na Pogance, blisko Niemna, w idealnych warunkach klimatycznych. Myśl tę uważamy za bardzo szczęśliwą. Zdrojowis- o druskienickie ma bowiem wszelkie warunki konieczne dla tego rodzaju kolonii.

W roku bieżącym Druskieniki przeszły na własność Departamentu Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W związku z tem zmieniony został statut zdrojowiska, skład Komisji Zdrojowej i jej Wydziału Wykonawczego w skład którego weszli senator Abra nowicz—wiceprzewodniczący, burmistrz Przybora—wiceprzewodniczący, nac. Kaczyński—skarbnik i dr. Rymkiewicz—sekretarz. Stan prawny zdrojowiska jest już więc uregulowany. Niedługo zostanie też uregulowana sprawa granic miejskich. Z dniem 1 października b. r. zostały bowiem włączone do granic miasta, przedmieścia i wioski okoliczne, ciągnące doń. W ten sposób zostanie Samorząd miejski oparty również na właściwych podstawach.

(c. d. n.)

Z pobytu Marsz. Piłsudskiego. Marsz. Piłsudski, w drugim dniu swojego pobytu w Druskienikach odbył w towarzystwie dr. Woyczyńskiego dłuższy spacer w dół Niemna, przyczem wracając odwiedził willę na Pogance, w której dotychczas rok rozcznie spędzał swój pobyt w Druskienikach

S. Kal.

Redaktor przyjmuje od godz. 12-13; telefon 2-73 Redakcja czynna od godziny 12-14 i od 19-21 Telefony Redakcji dzienne — 10-06. nocny — 2-73. Rękopisów redakcja nie zwraca.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnieniem do domów, lub przesyłką pocztową 4 zł
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowej wysokości przed tekstem — 70 gr.; w tekście 80 gr. za tekstem — 25 gr.; kronika reklamowa, komunikaty — 1 zł za wiersz redakcyjny; drobne — 20 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50 proc. drożej; za zastrzeżeniem miejsca — 25 proc. drożej. Nekrologi 50 proc. taniej, dla poszukujących pracy — 50 proc. zniżki. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Układ ogłoszeń przed tekstem 5* łamowy, za tekstem 10* łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 68.425

Kedakcja i Administracja: Św. Rocha Nr. 3, tel. Nr. 10-06 i 2-73.

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Farański

Wydawca: Tow. Wydawnicze

Polska Drukarnia w Białymstoku, Sp. Akc. w Białostoku S-Go Rocha 3

Konto P. K. O.
Nr. 68425.